

Aan

SJPS

Deadline: 14 december
2025

nota

Verzamelbrief rook-, vapes- en alcoholbeleid

TER BESLISSING

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Opgesteld door

Datum

4 december 2025

Kenmerk

4317287-1091386-VGP

Uw kenmerk

Bijlage(n)

4

1. Aanleiding

De afgelopen periode is een aantal rapportages opgeleverd aangaande het tabaksontmoedigingsbeleid en het alcoholbeleid. Ook heeft de Kamer een update aangaande specifieke tabaks- en alcoholgerelateerde wetgeving. Tot slot wordt een motie afgedaan. Met deze brief wordt de Kamer op de hoogte gesteld van voornoemde zaken.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van de brief en de bijlagen naar de Tweede Kamer.

Beslispunt uit de brief:

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de voorgestelde verhoging van de maximale netto-omzet bij bepaalde speciaalzaken die uitgezonderd zijn van het uitstalverbod, de voorgestelde werkwijze van de NVWA. ✓

3. Kernpunten

Bij de brief wordt een update gegeven rondom rapportages, wetgeving en een motie. Het gaat om de volgende onderwerpen:

1. Inbeslagnamecijfers en inspectieresultaten NVWA en onderzoek naar vapes en nicotinezakjes

De factsheet "Inspectieresultaten smaakjesverbod juli 2024 – juli 2025" wordt samengevat in de brief. Tevens wordt aangegeven dat het onderzoek van Bureau Beke naar de illegale markt van vapes in Q1 2026 aan de Kamer wordt aangeboden in plaats van in Q4 2025. De factsheet geeft uitvoering aan de motie Crijns die de regering verzocht de Kamer periodiek te informeren over de aanpak van illegale handel. ✓

2. Aanpassing eisen speciaalzaken inzake uitstalverbod

Voor verkooppunten die tabaksproducten en/of aanverwante producten (waaronder e-sigaretten) verkopen geldt een uitstalverbod. Dit betekent dat deze producten niet zichtbaar in het verkooppunt mogen worden uitgesteld, maar achter een deurtje of gordijntje moeten worden geplaatst. Speciaalzaken die uitsluitend tabaksproducten en/of aanverwante producten, en daarbij behorende accessoires, loten of dagbladen verkopen, zijn uitgezonderd van dit uitstalverbod. Deze uitzondering geldt tevens voor speciaalzaken die naast tabak ook andere artikelen verkopen, mits:

- a. zij zich voor 2021 geregistreerd hebben;
- b. minimaal 75% van die omzet afkomstig is uit de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten; én
- c. zij over een boekjaar dat aanvangt op of na 1 januari 2020 een netto-omzet hadden van niet meer dan € 700.000.

Datum

4 december 2025

Kenmerk

4317287-1091386-VGP

Deze speciaalzaken dienen elke vijf jaar opnieuw aan te tonen dat hun netto-omzet onder dit bedrag blijft. De eerstvolgende toetsing vindt plaats begin 2026 (op basis van de omzet van 2025). De NVWA is belast met de controle hierop.

Het bedrag van € 700.000 is gebaseerd op de definitie van micro-ondernemingen. In 2024 is het bedrag binnen deze definitie verhoogd van € 700.000 naar € 900.000.¹

In deze brief wordt u geadviseerd dit bedrag conform bovenstaande wijziging aan te passen. Dit betreft een technische wijziging, die gezien het wetgevingsproces niet vóór januari 2026 kan worden doorgevoerd.

Toch wordt u met deze nota al om een besluit gevraagd, aangezien de NVWA de betreffende verkooppunten zo spoedig mogelijk van deze informatie op de hoogte wil stellen en haar handhavingstraject hierop in te richten, om te voorkomen dat speciaalzaken ten onrechte denken niet langer onder de uitzondering te vallen omdat zij nog uitgaan van de maximale netto-omzet van € 700.000.

3. Uitstel registratieplicht

In de brief wordt aangekondigd dat de invoering van de registratieplicht voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten wordt uitgesteld van 1 januari 2026 naar 1 juli 2026. Het concept van de ministeriële regeling is in juli 2025 ter toetsing voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Eind november heeft de AP advies uitgebracht. Publicatie van de ministeriële regeling voor 1 januari 2026 is echter op deze korte termijn onmogelijk. Zonder de publicatie van de ministeriële regeling kan ook de wet die de registratieplicht regelt niet in werking treden. De inwerkingtreding van de registratieplicht wordt daarom uitgesteld naar 1 juli 2026.

4. Motie Krul over vergunningstelsel

Deze Kamerbrief geeft uitvoering aan de motie Krul, die de regering verzoekt samen met gemeenten een verkenning te doen naar een vergunningstelsel voor winkels die tabaksproducten en aanverwante producten verkopen op het moment dat tabak alleen nog in speciaalzaken verkocht mag worden.

Een samenvatting van de verkenning wordt beschreven, waarna in de reactie de juridische haalbaarheid van een vergunningstelsel voor tabaksverkooppunten wordt beschreven en de beslissing hieromtrent aan een volgend kabinet wordt gelaten.

5. Inspectieresultaten NVWA Alcoholwet en onderzoek online alcohol kopen jongeren

Met deze brief worden vier rapportages op het terrein van alcohol

¹ <https://www.ser.nl/nl/thema/duurzaamheid/faq/groot-middel-klein>

aangeboden.

Datum

4 december 2025

Kenmerk

4317287-1091386-VGP

a. *Factsheet Inspectieresultaten NVWA Alcoholwet*

Uit de resultaten van het toezicht van de NVWA op prijsacties en de regels met betrekking tot de online verkoop van alcohol (juli 2024 t/m juni 2025) blijkt dat minderjarigen nog steeds *te makkelijk* aan alcoholhoudende dranken kunnen komen. Bij 85% van de controles (163) werd er alcohol geleverd aan de 17-jarige testkoper. Ook worden de regels m.b.t. het verbod op het afleveren van alcohol op een plek zonder adres (zoals een park) nog steeds vaak overtreden (92%).

b. *Onderzoek Breuer&Intraval kopen van alcohol door jongeren bij online verkooppunten*

In opdracht van de NVWA heeft Breuer&Intraval in 2024 onderzocht in hoeverre jongeren van 16 t/m 19 jaar online alcohol kopen en waar zij dit doen. Uit het onderzoek blijkt dat 8% van de jongeren het afgelopen jaar wel eens online alcohol heeft besteld. Zij doen dit voornamelijk bij supermarkten (45%) en slijterijen (36%) en in mindere mate bij flitsbezorgers (16%) en bierkoeriers (12%). Een vijfde van de jongeren zegt dat tijdens het bestelproces op geen enkele manier hun leeftijd werd gecontroleerd.

c. *Onderzoek Breuer&Intraval kopen van alcohol door jongeren bij fysieke verkooppunten*

Breuer&Intraval heeft onderzoek gedaan naar in hoeverre jongeren alcohol kopen bij fysieke verkooppunten en waar zij dit doen. Uit het onderzoek blijkt dat jongeren nog steeds met name alcohol krijgen van ouders en/of vrienden. Als jongeren zelf alcohol kopen dan doen zij dit voornamelijk bij uitgaansgelegenheden, restaurants en ketensupermarkten.

d. *Inventarisatie Breuer&Intraval van verkooppunten van alcohol in Nederland*

Er zijn 42.689 fysieke verkooppunten (vooral in de branches horeca en levensmiddelen) en 9.621 online verkooppunten, dit zijn er 3000 meer dan in 2019. De stijging van verkooppunten tussen 2019 en 2025 doet zich vooral voor in de branches levensmiddelen en online verkoop.

Deze onderzoeken onderschrijven de noodzaak om de regels voor de online alcoholverkoop aan te scherpen, om in te zetten op een betere naleving van de leeftijdsgrens door verstrekkers (zowel online, als bij fysieke verkooppunten) en om ouders te ondersteunen via NIX18. Ook wijst u naar de rol van gemeenten bij zowel het toezicht als het reguleren van verkooppunten. U geeft aan dat u zich inspant om het eerste deel van het wetswijzigingstraject gericht op aanscherping van de regels voor online alcoholverkoop zo snel mogelijk aan de Kamer aan te bieden. ✓

6. Voortgang maatregelen online verkoop van alcohol

U heeft de Kamer in juli 2025 een update gegeven over de aanscherping van de maatregelen voor de online verkoop van alcohol. Met deze brief geeft u aan dat het wetgevingstraject waarmee deze maatregelen worden ingevoerd, opgeknipt wordt in twee fasen. De aanleiding om een tweede fase te creëren is de uitkomst van de MKB-toets, de reacties op de internetconsultatie en de gebleken complexiteit van de eisen voor het leeftijdsverificatiesysteem.

4. Toelichting

Datum

4 december 2025

Kenmerk

4317287-1091386-VGP

a. Draagvlak politiek

Met deze brief informeert u de Kamer over de laatste ontwikkelingen binnen het rook-, vape- en alcoholbeleid.

De wijziging van de maximale netto-omzet voor tabaksspecialzaken die zijn uitgezonderd van het uitstalverbod onder de uitzondering beschikbaar voor zaken die zich voor 2012 hebben geregistreerd, is gunstig voor de verkooppunten, omdat hierdoor meer verkooppunten niet aan het uitstalverbod hoeven te voldoen. Dit leidt tot een vermindering van de regeldruk voor deze verkooppunten.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het gebruik van vapes blijft in de maatschappelijke belangstelling staan. Het is te verwachten dat de cijfers rondom inbeslagnames van vapes en de inspectieresultaten van de NVWA omtrent vapeverkoop media-aandacht krijgen. Voor de andere onderwerpen wordt minder media-aandacht voorzien.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Afgestemd met de NVWA.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.